

Persbericht Jongerenwelzijn

12.600 jongeren stelden een vraag naar gespecialiseerde hulp

Cijfers integrale jeugdhulp in 2014

Brussel, 21 april 2015. Op een hoorzitting in het Vlaams Parlement stelt Jongerenwelzijn, in aanwezigheid van minister Vandeurzen, de eerste cijfers en ervaringen van één jaar integrale jeugdhulp voor. Tussen 1 maart en 31 december 2014 is voor 12.600 kinderen en jongeren een vraag naar gespecialiseerde jeugdhulpverlening gesteld en kregen 5.625 kinderen en jongeren crisisjeugdhulp. Ook kinderen en jongeren met een hulpvraag of met nood aan ondersteuning en hun context gebruiken hun mogelijkheden binnen de jeugdhulp. Samen met het werkveld wordt al gewerkt aan verbetering.

Op 1 maart 2014 ontwaakte Vlaanderen in een hertekend jeugdhulpverleningslandschap. De start van de integrale jeugdhulp betekende onder meer het doorgedreven vertrekken van de krachten van de kinderen en jongeren, het stroomlijnen van de toegang tot de gespecialiseerde (niet-rechtstreeks toegankelijke) hulp door het installeren van een intersectorale toegangspoort, het uitbreiden en herpositioneren van het laagdrempelige (rechtstreeks toegankelijke) aanbod, het verankeren van de crisis-hulp, het gedeeld omgaan met verontrusting en het inzetten op continuïteit in de hulp en op een participatieve jeugdhulp.

Integrale jeugdhulp wil de best mogelijke hulp realiseren samen met alle betrokkenen en op maat van elk kind en elke jongere.

De cijfers hieronder zijn nieuw, er is dus geen vergelijking met voorgaande jaren mogelijk; maar ze geven wel een aantal tendensen weer.

Men vindt de weg naar de jeugdhulp.

Kind & Gezin (regio-werking) bereikte 196.324 kinderen. De CLB's namen voor 351.284 leerlingen vraaggestuurde actie. De CAW's rapporteerden 6.785 jongeren bij onthaal.

Het laagdrempelige hulpaanbod werkt verder om hun gewijzigde rol in de jeugdhulp waar te maken. In 2014 was er een versterking van het rechtstreeks toegankelijke aanbod (uitbreiding én verschuiven van aanbod). Communicatie en vorming blijven ook nu belangrijk.

Men vindt de weg naar de gespecialiseerde hulp via de toegangspoort.

Van 1 maart tot en met 31 december 2014 waren er 12.600 aanmeldingen bij de toegangspoort. 56% jongens en 44% meisjes. Er zijn 48% -12 jarigen, 45% +12 jarigen en 7% +18 jarigen. Deze aanmeldingen kwamen vanuit alle sectoren van de integrale jeugdhulp (sector personen met een handicap,

Kind en Gezin, centra voor geestelijke gezondheidszorg, bijzondere jeugdzorg, algemeen welzijnswerk, centra voor leerlingbegeleiding), gebruik makend van het informaticasysteem INSISTO. De plaatsen in de jeugdhulpverlening bleven gevuld (gemiddelde bezetting van 95%). Voor meer dan 70 complexe dossiers, jongeren met meervoudige problemen, zijn rondetafels georganiseerd wanneer niet onmiddellijk gepast gecombineerd antwoord werd gevonden.

Deze cijfers tonen aan dat het systeem werkt. Al is er – terecht – vraag naar een vereenvoudiging van de procedures, en ook hier naar communicatie en vorming.

In crisissituaties en in situaties waar we verontrust zijn, weet men wat te doen in de jeugdhulp.

4.708 meldingen vanuit alle sectoren van integrale jeugdhulp hebben geleid tot crisisjeugdhulp voor 5.625 kinderen en jongeren. De grootste groep aanmelders zijn de kinderen, jongeren of hun ouders de vierde grootste aanmelder, na jeugdrechtbank, onderwijs en politie/parket.

De nieuwe jeugdhulp responsabiliseert elke hulpverlener in het omgaan met verontrusting. Jeugdhulpaanbieders moeten samen met hun team in eerste instantie zelf aan de slag met situaties van verontrusting. Ter ondersteuning van deze opdracht kan men advies vragen bij de Ondersteuningscentra Jeugdzorg (1.252 anonieme telefonische consulten). Als een hulpverlener er alleen of met zijn team niet langer van overtuigd is dat hij de veiligheid van een kind of een jongere kan waarborgen, kan hij beroep doen op gemandateerde voorzieningen (Ondersteuningscentra Jeugdzorg en Vertrouwenscentra Kindermishandeling) om een onderzoek in te stellen; dit gebeurde respectievelijk 3.009 en 543 keer.

Voorzieningen en hulpverleners blijken bereid om de gewijzigde rol in verontrustende situaties op te nemen, men gaat bewuster om met verontrusting. Al is verdere vorming zeker nodig, net zoals communicatie, transparantie, sensibilisering en ondersteuning. Het blijkt ook nodig om stil te staan bij de opdracht en de rol van de gemandateerde voorzieningen in dit nieuwe jeugdhulplandschap.

Het kind of de jongere staat er niet alleen voor.

Met het verdwijnen van het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg, en zijn daarbij horende consultants, werd gevreesd dat – bij vrijwillige hulpverlening – het kind of de jongere er alleen zou voor staan en dat de continuïteit in de hulpverlening zou verdwijnen. Dit werd in het decreet ondervangen door een duidelijke rol en opdracht voor de contactpersoon-aanmelder, door de mogelijkheid om zich te beroepen op een vertrouwenspersoon en door instrumenten zoals cliëntoverleg en bemiddeling. Dat heeft in 2014 geleid tot 223 keer cliëntoverleg (meer dan 90% in aanwezigheid van het kind, de jongere of zijn ouders) om hulpverlening samen te coördineren en 39 keer bemiddeling (waarvan 11 aangemeld door kinderen, jongeren of hun ouders zelf) om conflictsituaties uit te klaren.

Uit de ervaringen van gebruikers en hulpverleners blijkt dat deze manier van werken nieuwe perspectieven opent maar dat alweer bijzondere aandacht moet gaan naar communicatie en bekendmaking. Bovendien is er een vraag naar een financiering om deze rollen ten volle waar te maken.

Het werkt maar er is werk aan de winkel.

We kijken terug op een goed eerste jaar. De impact van integrale jeugdhulp kan moeilijk overschat worden: het hele jeugdhulplandschap is hertekend. Dergelijke omslag vraagt tijd: tijd voor elke hulpverlener om het in de vingers te krijgen. Ook vraagt het de bereidheid om te veranderen waar nodig: het bijsturen van processen en het vereenvoudigen van procedures. Deze remediëring is reeds gestart samen met alle actoren uit de betrokken sectoren. Samen met alle partners blijft Jongerenwelzijn daarnaast uitdrukkelijk inzetten op bekendmaking, communicatie en vorming.

De presentatie van één jaar integrale jeugdhulp (cijfers en ervaringen) alsook een nota hierover is terug te vinden op onze website www.jongerenwelzijn.be

Jongerenwelzijn is als Vlaams agentschap de stuwende kracht voor de hulp aan jongeren in een moeilijke leefsituatie. Meer informatie over de verschillende jeugdhulpvormen is te vinden op www.jongerenwelzijn.be.

Enkel voor pers

Perscontact: Inge Debel
Tel.: 0495 89 21 56
E-mail: inge.debel@jongerenwelzijn.be